

Literatura i kultura Japonii - pytanie egzaminacyjne

Część I Literatura klasyczna

1. Podział na epoki historyczno-literackie
2. Najstarsze formy japońskiej poezji na przykładzie antologii *Manyōshū* (struktura, kategorie estetyczne, typy wierszy i główni poeci) oraz najstarsze formy prozy na przykładzie *Kojiki* i *Fudoki*
3. Antologia *Kokinshū* i *Shinkokinshū* porównanie: struktury, kategorii estetycznych, typów wierszy, najważniejszych poetów
4. Opowieści dworskie *monogatari* - cechy wyróżniające, przykłady (*Taketori monogatari*, *Ise monogatari* jako *uta monogatari*, *Genji monogatari*)
5. Eseistyka *zuihitsu* jako gatunek literacki na przykładzie *Makura no sōshi* Sei Shōnagon (wybrane fragmenty esejów), *Tsurezuregusa*, *Kenkō Hōshi* i *Hōjōki* Kamo Chōmei
6. Dworskie i średniowieczne kategorie estetyczne *makoto*, *mono no aware*, *miyabi*, *okashi*, *yūgen*, *wabi*, *sabi* - przykłady występowania
7. *Nikki* jako gatunek literacki –charakterystyka form pamiętnikarskich na przykładzie: *Tosa nikki*, *Kagerō nikki*, *Izumi Shikibu nikki*, *Murasaki Shikibu nikki*, *Towazugatari* damy Nijō
8. Definicja i cechy charakterystyczne *gunki monogatari* na przykładzie *Heike monogatari* (teksty literackie) i *Gikeiki* – Yoshitsune jako bohater tragiczny
9. Literatura z gatunku *setsuwa* – najważniejsze dzieła
10. *Otogizōshi* – charakterystyka gatunku
11. Podstawowe gatunki prozy w epoce Edo
12. Ihara Saikaku – sylwetka twórcza, gatunek *ukiyozōshi*
13. Gatunki teatralne XVII-XIX w. i najsłynniejsze dramaty *kabuki* i *bunraku*
14. Komizm i parodia w literaturze Edo (Jippensha Ikku, Shikitei Samba, Ryūtej Tanehiko),
15. Poezja Edo: Matsuo Bashō i Yosa Buson

Część II Literatura współczesna

1. Twórcy nowej powieści realistycznej
2. Najważniejsi twórcy pseudoklasycyzmu
3. Romantyzm jako nurt literacki
4. Sylwetki twórcze Mori Ōgai, Natsume Sōseki, Tanizaki Jun'ichirō, Akutagawy Ryūnosuke
5. Naturalizm w literaturze japońskiej i jego najważniejsi przedstawiciele
6. Antynaturalizm: idealisci i esteci.
7. Pojęcia modernizmu w literaturze japońskiej
8. Sylwetka twórcza Kawabaty Yasunari i Dazai Osamu
9. Szkoła powojenna *sengoha* – najważniejsi twórcy
10. Sylwetka twórcza Ōe Kenzaburō i Abe Kōbō
11. Kultura chrześcijańska i Endō Shūsaku
12. Trzecie pokolenie pisarzy - *daisan no shinjin*
13. Współczesna literatura kobieca – najważniejsze twórczynie

14. Poezja w XX wieku (formy i najwybitniejsi poeci)

15. Teatr i dramaturdzy w XX wieku

Pojęcia, utwory, autorzy

Literatura klasyczna:

Utwory: *Kojiki, Urashima Tarō, Fudoki, Man'yōshū, Kokinwakashū, Tosa nikki, Taketori monogatari, Ise monogatari, Genji monogatari, Murasaki shikibu nikki, Makura no sōshi, Kagerō nikki, Izumi Shikibu nikki, Heike monogatari, Gikeiki, Shinkokinwakashū, Ōgura hyakunin isshu, Hōjōki, Tsurezuregusa, Izayoi nikki, Utatane no ki, Towazugatari, Konjaku monogatari, Ujishūi monogatari, Hachigazuki hime, Kobutori ojisan, Tsukubashū, Shinsen Tsukubashū, Kōshoku ichidai onna, Kōshoku ichidai otoko, Nippon eitaigura, Seken munesan'yō, Sonezaki shinjū, Ugetsu monogatari*

Twórcy: Ō no no Yasumaro, Kakinomoto Hitomaro, Yamabe Akahito, Ōtomo Yakamochi, Ōtomo Tabito, Nukada Ōkimi, Ki no Tsurayuki, Ariwara Narihira, Ono no Komachi, Murasaki Shikibu, Sei Shōnagon, Michitsuna no Haha, Izumi Shikibu, Fujiwara Teika, Fujiwara Shunzei, Saigyō, Shokushi naishinnō, Kamo Chōmei, Kenkō Hōshi, Abutsu ni, Nijō Yoshimoto, Shinkei, Kan'ami, Zeami, Ihara Saikaku, Jippensha Ikku, Shikitei Samba, Ryūtei Tanehiko, Ueda Akinari, Takizawa Bakin, Chikamatsu Monzaemon, Tsuruya Namboku,

Pojęcia: *kayō, utagaki, shinwa, waka, tanka, chōka, kakekotoba, Rokkasen, ōchō monogatari, nikki, zuihitsu, makoto, irogonomi, aware, mono no aware, okashi, yūgen, wabi, sabi, gunki monogatari, heikebiwa, biwabōshi, yūgen, ushin, honkadōri, setsuwa monogatari, otogizōshi, renga, genroku, kasei, ukiyozōshi, kabuki, nō, bunraku, yomihon, ninjōbon*

Literatura współczesna

Utwory: *Ukigumo, Maihime, Omokage, Hakai, Futon, Ashikari, Shunkinshō, Wagahai wa neko de aru, Botchan, Kokoro, Meian, An'ya kōro, Aru onna, Sumidagawa, Shisei, Chijin no ai, Tate kuu mushi, Shintaishishō, Wakanashū, Omoide, Midaregami, Myōjō, Kappa, Hana, Rashōmon, Yabu no naka, Izu no odoriko, Kamen no kokuhaku, Furyoki, Yukiguni, Shayō, Nikkō, Sasameyuki, Senbazuru, Chinmoku, Kuroi ame, Onnazaka, Kōkotsu no hito, Mannen gannen no futtobōru, Suna no onna,*

Twórcy: Tsubouchi Shōyō, Futabatei Shimei, Ozaki Kōyō, Kōda Rohan, Higuchi Ichiyō, Shimazaki Tōson, Tayama Katai, Mori Ōgai, Natsume Sōseki, Shiga Naoya, Arishima Takeo, Tanizaki Jun'ichirō, Nagai Kafū, Kikuchi Kan, Akutagawa Ryūnosuke, Kawabata Yasunari, Masaoka Shiki, Miyazawa Kenji, Kitahara Hakushū, Ishikawa Takuboku, Yasano Akiko,

Yosano Tekkan, Saitō Mokichi, Yokomitsu Riichi, Ariyoshi Sawako, Enchi Fumiko, Ibuse Masuji, Dazai Osamu, Hayashi Fumiko, Endō Shūsaku, Ōe Kenzaburō, Murakami Haruki

Pojęcia: *keimōshugi, kindai bungaku, gendai bungaku, gikotenshugi, rōmanshugi, shishōsetsu, shirakaba, tanbiha, kindaiha, mita bungaku, sensō bungaku, sengoha, daisan no shinjin, genbun itchi, shintaishi, Hototogisu, Araragi, taishū bungaku,*

Znajomość dzieł literatury japońskiej przetłumaczonych na język polski

Dziesięć tysięcy liści, Wiesław Kotański PWN 2012

Przekłady współczesnej literatury japońskiej